

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р **Евгения Михайлова Симеонова**

Катедра “Пиано”, Теоретико-композиторски и диригентски факултет в Национална

музикална академия “Проф. Панчо Владигеров” – София

(email: evgenia.simeonova@gmail.com)

за *дисертационен труд* за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“ към катедра „Пиано и акордеон“ при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев – Пловдив с автор: **доц. д-р Малина Любенова Малинова**

(докторант – самостоятелна форма на обучение)

На тема: „**ТЕМАТА НА МИСТИЧНАТА ЛЮБОВ В КЛАВИРНИЯ ЦИКЪЛ „ДВАДЕСЕТ ПОГЛЕДА КЪМ МЛАДЕНЕЦА ИИСУС” ОТ ОЛИВИЕ МЕСИАН**“

Научен ръководител: проф. д-р Юлиан Куюмджиев

1. Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Дисертационният труд „ТЕМАТА НА МИСТИЧНАТА ЛЮБОВ В КЛАВИРНИЯ ЦИКЪЛ „ДВАДЕСЕТ ПОГЛЕДА КЪМ МЛАДЕНЕЦА ИИСУС” ОТ ОЛИВИЕ МЕСИАН“ е първото сериозно теоретично изследване на творбата в България, в контекста на религиозно-философските възгледи в живота и творчеството на композитора. Докторантът е направил добросъвестни и дълбочинни проучвания на издадените досега аналитични книги и публикации на европейски, американски и руски автори по темата, както и много авторски преводи, които оценявам по достойнство. Тезата е разработена под научното ръководство на авторитетния изследовател и преподавател проф. д-р Юлиан Куюмджиев.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Свидетели сме на една продължителна творческа кариера, която започва от 1981 г.в НУМТИ „Д. Петков”, гр. Пловдив, а от 1984 г. като корепетитор в катедра „Дирижиране” на ВМПИ – Пловдив. От 1987 г. /вече 36 г./ Малина Малинова е част от колегията на катедра „Пиано и акордеон” в Академията в Пловдив. Преподава дисциплините пиано, пиано (з.и.), камерна музика, клавирни дуа и педагогическа практика по пиано. Изпълнителската ѝ дейност обхваща значителен брой солови и камерни концерти, както и концерти с оркестър под диригентството на Емил Табаков, Георги Димитров, Григор Паликаров, Пламен Първанов, Чарлз Фаст (Канада). Педагогическите постижения и творческа активност на доц. Малинова са изброени коректно в документацията и заслужават уважение.

Нейната научна дейност е свързана с теоретични изследвания, засягащи проблемите на клавирната интерпретация, а хабилитационната ѝ тема е ”Клавирната fuga на Й. С. Бах - от гледна точка на религиозно-философското съзнание на композитора”. Този факт сякаш логически подготвя ориентацията ѝ към докторската теза върху Месиан.

Впечатлена съм и от друг спектър на професионални занимания на доц. Малина Малинова – съвместната ѝ работа с лекари от Медицинския университет в Пловдив, както и многобройни съавторски статии: „Влияние на музиката върху феталното поведение”; „Влияние на музиката върху плода“; Музикална терапия в комплексните грижи за пациентки с напреднал и метастатичен цервикален карцином“; „Ефект на музиката върху неспокойствието по време на раждане“; “Творчество на класически композитори и техните заболявания” и други. Публикуваните статии са цитирани в международни списания с импакт фактор (IF).

3. Актуалност на тематиката

Във време на културен упадък и реална война понастоящем, много актуално звучат словата за вярата, които изповядва О. Месиан – *„единствената алтернатива срещу духовната безпътица на съвременното общество“*. Композиторият вярва, че мисията на един артист е да избави обществото от недъзи със средствата на музиката /в случая на „новата музика“/. В предговора към клавириния цикъл „ДВАДЕСЕТ ПОГЛЕДА КЪМ МЛАДЕНЕЦА ИИСУС” Месиан съзнателно ни оставя ключа за скрития смисъл на неговия език – *„езика на мистичната любов“*, притежаващ квази окултна сила. Друг интересен момент е изследването върху цветовете, вплетени в духовната визия на музикалната партитура - *„Определени звучности при мен са свързани със съответни колористични комплекси и аз ги употребявам като цветове, поставяйки ги един до друг или смесвайки ги един с друг – подобно на начина, по който художникът подчертава даден цвят с негов нюанс.“*

/Самюел К. Беседи с Оливие Месианом. (пер. с фр., 7 глав - Париж, 1968).

„Така на свой ред Месиан ще може да внуши усещане за цвят у аудиторията чрез богатството на своята темброва палитра.“/цитат от Пролетни четения на докторантката на тема - „ВЕЧНАТА МУЗИКА НА ДЪГАТА”: ФЕНОМЕНЪТ СИНЕСТЕЗИЯ И НЕГОВОТО ПРОЯВЛЕНИЕ ПРИ ОЛИВИЕ МЕСИАНА/.

Текстовата част на докторантурата е с общ обем от 222 страници. Състои се от: увод, три глави, заключение, приноси, библиография, 2 приложения и 4 авторски публикации, свързани с дисертацията. Съдържа 34 нотни примера, 17 таблици и 2 фигури. Списъкът на използваната литература включва 86 източника, от които 28 на кирилица, 39 на латиница и 19 интернет източници.

4. Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

Използвани са изследователските методи: проучване, сравнение, анализ и синтез. Напълно съм съгласна с доц. Малинова ,че постигането на синтез в интеграцията между музикалния анализ /изследване на композиционната структура/ с религиозния контекст на „Двадесет Погледа” *„дава възможност творчеството на Месиан да се възприеме като своего рода „музикална теология”, а неговата интерпретация да се трансформира в своеобразна „музикална проповед”*.

5. Оценка на дисертационния труд – познаване на проблема, съдържание и структура по утвърдените норми, достоверност на материала, аналитичен подход и изведени резултати

В целия труд личи добра компетентност и ерудиция на доц. М. Малинова, задълбоченото ѝ отношение към разглежданата тематика. Авторката притежава експертно и детайлно познание на изследвания проблем, успява да прочете аналитично чужди научни приноси, има и собствени хипотези.

Темата на изследването е формулирана ясно, съдържанието на труда съответства на заглавието. Текстът като съдържание и структура отговаря на утвърдените норми.

6. Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата

Приемам всички, представени от доц. М. Малинова, приноси на дисертационния труд, както и на публикациите по темата в няколко посоки, обозначавани с „първи“:

- *Това е първото изследване на клавирния цикъл „Двадесет погледа към Младенеца Иисус“ с фокус върху Тема на мистичната любов, която символизира Третото Лице на Светата Троица – Светия Дух, както и е първото теоретично изследване, свързано с живота и творчеството на Оливие Месиан в религиозно-философски контекст.*
- *Предлага се научно-обосновано обяснение на феномена „синестезия“ и особеностите на неговата проява в механизмите на творческия процес при Месиан.*
- *Направен е опит да се интегрира музикалният тематизъм на цикъла и неговата теологична интерпретация с духовните проповеди на Дом Колумба Мармион в „Христос в неговите тайнства“.*
- *Представени са интерпретационните анализи на Погледите, през които преминават четирите основни теми на цикъла: Тема на Бога, Тема на Звездата и Кръста, Тема на акордите и Тема на мистичната любов.*
- *Изяснява се функцията на Тема на мистичната любов като основна тема чрез проследяване на нейното развитие. от „зачатъчна“ форма в „тъканта“ на Тема на Бога (в № 1) до нейния триумф в № 20, кулминиращ като „хибридна“ форма във финалния синтез – единение с Тема на Бога (в Кода).*

7. Критични бележки и препоръки – нямам такива

С пожелание за бъдеща статия, изпълнителски коментар или съобщение /ad libitum/ върху изпълнителските и клавирни проблеми на цикъла „Двадесет погледа на младенеца Иисус“ и споменатите в текста записи /рядка дискография/ на Ивон Лорио, Мишел Белоф и други, имайки предвид, че авторът на тази научна теза е от малкото специалисти в България в компетенция за клавирното творчество на Месиан и конкретно разглежданата творба.

8. Автореферат

Авторефератът е с обем от 58 стр. и съответства коректно на съдържанието на труда.

9. Заключение

Въз основа на всичко положително написано дотук, убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „**доктор**“ в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“ на **доц. Малина Любенова Малинова**.

София, 11 август 2023 г.

проф. д-р Евгения Симеонова